

Arbejdstilsynet

Kemisk risikovurdering og arbejdsmiljøreglerne

Temamøde Styr på kemiske stoffer og materialer på arbejdet

Nanna Rosted Vind

Arbejds miljø Fagligt Center, Arbejdstilsynet

Kemisk risikovurdering

Reglerne på området i dag

Regelændringer som resultat af ophævelse af kravet om arbejdspladsbrugsanvisninger

Kemisk risikovurdering

-reglerne i dag

- Kemisk risikovurdering (kemisk APV) er en del af den almindelige APV
- Direktivfastlagt i Kemisk Agens Direktivet (98/24/EF)
- Implementeret i Bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer (1793/2015) i kap.3

Kemisk risikovurdering

Der skal laves en kemisk risikovurdering for alle farlige stoffer og materialer der forekommer på arbejdspladsen

AT's farlighedsbegreb:

- CLP-klassificering, stoffer og materialer hvor der er krav om SDS, stoffer og materialer som er optaget med en grænseværdi i bekendtgørelse om grænseværdier for stoffer og materialer, som er omfattet af kræftbekendtgørelsen og
- Stoffer og materialer, som på grund af deres fysisk-kemiske, kemiske eller toksikologiske egenskaber og den måde, hvorpå disse anvendes eller forekommer på arbejdspladsen, kan indebære en risiko for påvirkning fra stoffer og materialer

Kemisk risikovurdering

Den kemiske risikovurdering skal indeholde en vurdering af enhver risiko for arbejdstagernes sikkerhed og sundhed, der skyldes tilstedeværelsen af farlige stoffer og materialer i forhold til:

- Stoffernes farlige genskaber
- Leverandøroplysninger om sikkerhed og sundhed
- Eksponeringsgraden, -typen og varigheden
- Omstændighederne ved arbejde, der involverer disse stoffer, herunder deres mængde
- Fastsatte grænseværdier
- Virkningen af de forebyggende foranstaltninger, der er truffet eller skal træffes
- Hvor det er muligt, de konklusioner, der kan drages af enhver helbreds kontrol, der allerede er foretaget

Herudover skal vurderingen indeholde en fortegnelse over de farlige stoffer og materialer der bruges på arbejdspladsen samt henvisning til relevante SDS. Vurdering skal være skriftlig.

Kemisk risikovurdering - arbejdspladsbrugsanvisning

- I de danske regler kan resultatet af den kemiske risikovurdering fremgå ved henvisning til de udarbejdede arbejdspladsbrugsanvisninger (APB), og hermed er kravet om skriftlighed også opfyldt
- Der er krav om APB for de stoffer, der arbejdes med på arbejdspladsen og ikke de stoffer, som man kan udsættes for fx dieseludstødning
- Ved tilsyn på virksomhederne har der været fokus på APB

Fremadrettet vil der fortsat være krav til arbejdsgiveren om at udarbejde den kemiske risikovurdering, som skal være skriftlig, og der vil blive ført tilsyn med om den er udarbejdet og tilgængelig for de ansatte. Kravet om udarbejdelse af APB ophæves

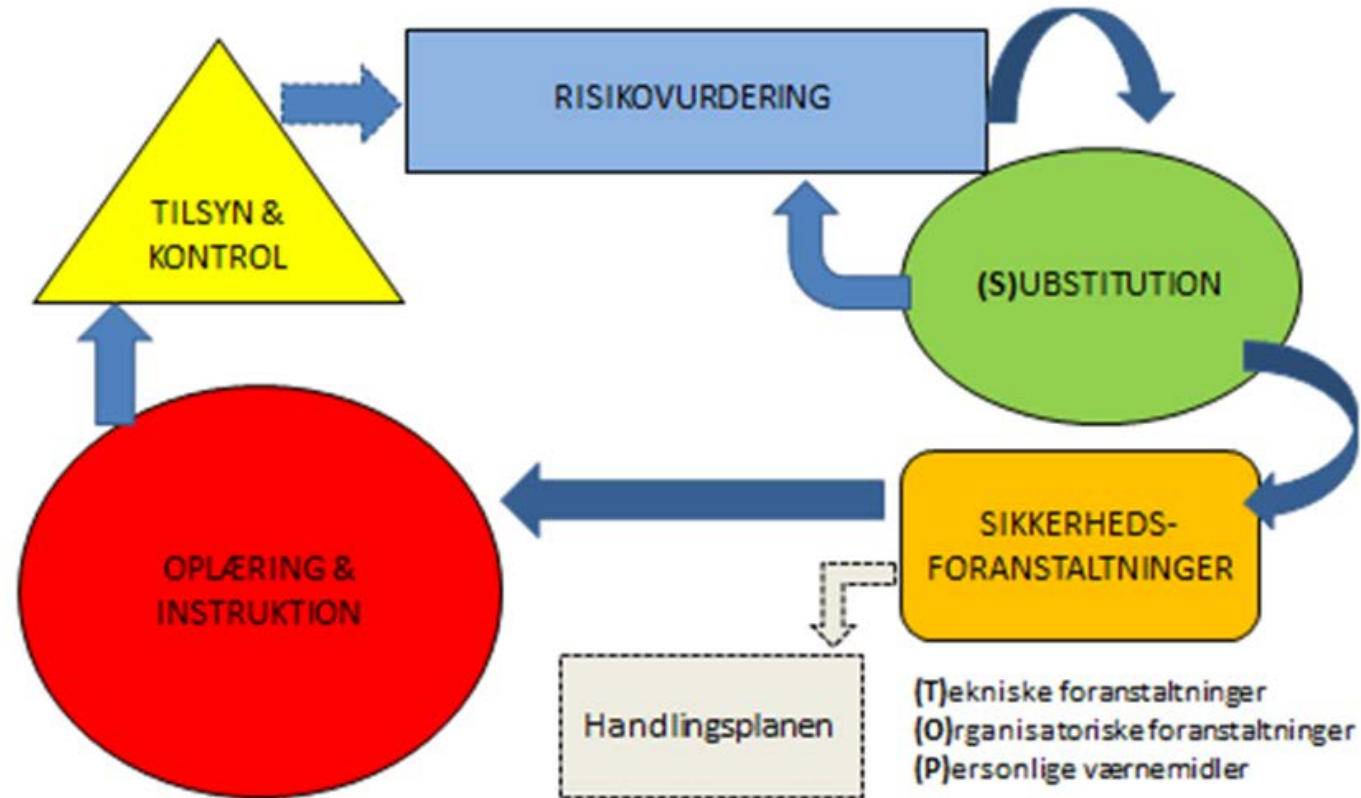
Kemisk risikovurdering – de nye krav

- Der blev nedsat en dialoggruppe om kemiske formkrav i 2015, som skulle kigge på hvilke formkrav i forbindelse med kemisk risikovurdering og APB, som bedre kunne understøtte virksomhederne i deres arbejde med at forebygge påvirkninger fra kemiske stoffer og materialer
- Grunden var, at både AT og arbejdsmarkedets parter vurderede, at APB ikke havde den ønskede effekt for arbejdsmiljøet og ikke var tidssvarende
- På baggrund af drøftelserne i dialoggruppen er der udarbejdet to regeludkast, dels for bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer og dels for kræftbekendtgørelsen. De to regeludkast har været i høring og behandles nu i Arbejdsmiljørådet kemiregeludvalg

Kemisk risikovurdering – de nye krav

- I de to regeludkast er kravet om APB ophævet, og der er i stedet sat fokus på instruktionskravet, som er en reimplementering af instruktionskravet i Kemisk Agens Direktivet
- AT forventer, at de to bekendtgørelser udstedes i 1. kvartal 2019, og træder i kraft enten den 1. juli 2019 eller 1. januar 2020
- Vejledninger, hvor APB/instruktion og kemisk risikovurdering er beskrevet, er under revision

Sikkerhed i arbejdet med kemi

Kemisk risikovurdering – nye instruktionskrav

Ifølge direktivet skal instruktionen indeholde følgende:

- Oplysning om de farlige stoffer og materialer, der findes på arbejdspladsen, herunder navn, faremærkning, risici ved arbejde med og udsættelse for dem, relevante grænseværdier mv.
- Oplysning om, hvordan stoffer håndteres og opbevares sikkerhedsmæssigt og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, herunder eventuelle anvendelsesbegrænsninger
- Oplysning om sikkerhedsforanstaltninger under arbejdet, herunder brug af værnemidler og disses placering på arbejdspladsen
- Oplysning om foranstaltninger ved udsættelse for stoffer eller materialer (herunder uheld, spild, brand mv.)
- Oplysning om bortskaffelse af stoffer og materialer samt værnemidler efter endt brug og øvrig håndtering af affald, herunder særligt mærket affald.

Kemisk risikovurdering – nye instruktionskrav

- Instruktionen kan gives i form af en mundtlig meddelelse eller individuel vejledning og undervisning, som understøttes af skriftlig information alt efter karakteren og graden af den risiko, der er påvist i forbindelse med den kemiske risikovurdering
- Instruktionen er baseret på de risici, der er identificeret i forbindelse med den kemiske risikovurdering
- Arbejdsgiveren kan vurdere og fastsætte, hvilken instruktionsmetode, der er mest effektiv i forhold til virksomhedens arbejdsprocesser og arbejdsforhold
- Instruktionen skal gentages jævnligt og ved kræftfremkaldende stoffer regelmæssigt
- Arbejdsgiveren skal løbende føre tilsyn med, at de ansatte udfører arbejdet og beskytter sig, som de er blevet instrueret i. Hvis arbejdsgiveren konstaterer problemer i den forbindelse, skal risikovurderingen revideres

Kemisk risikovurdering – håndhævelse på området

- AT kan fremadrettet give påbud om manglende eller mangelfuld kemisk APV
- AT kan give påbud om manglende instruktion i forbindelse med påbud om fx manglende procesudsugning, hvis det vurderes, at de ansatte ikke har modtaget tilstrækkelig instruktion
- AT kan give påbud ved manglende SDS, og fx kan det ledsages af en vejledning om det særlige krav om instruktion

Kemisk risikovurdering

Reglerne vil blive understøttet af:

- Vejledninger og anden information på AT´s hjemmeside
- Digitale redskaber som fx Nanosafer og Stoffenmanager
- BFA-materiale

Spørgsmål?

